

**Novi Zakon o privrednim društvima Republike Srbije
(„Službeni glasnik Republike Srbije“, broj 36/2011) sa osvrtom na rešenja u
odnosu na društva sa ograničenom odgovornošću**

Opšte

Narodna Skupština Republike Srbije je dana 27. maja 2011. godine donela novi Zakon o privrednim društvima Republike Srbije (u daljem tekstu Zakon), koji je objavljen u Službenom glasniku Republike Srbije broj 36/2011. Zakon je stupio na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Republike Srbije, a primenjivaće se od 01. februara 2012. godine.

Postojeća privredna društva su u obavezi da izvrše uskladjivanje sa novim Zakonom do dana početka primene istog. Takodje, privredna društva su obavezna da izvršene promene registruju u roku od tri meseca od dana početka primene Zakona. Ukoliko društvo ne postupi na prethodni način, nad istim će biti pokrenut postupak prinudne likvidacije.

Zakon sadrži najosnovnija rešenja, dok se očekuje donošenje niza podzakonskih akata u roku od tri meseca kojima će se precizirati načini uskladjivanja. S druge strane, Agencija za privredne registre Republike Srbije će takodje doneti uputstva za uskladjivanje.

Novine u odnosu na društva sa ograničenom odgovornošću

Zakon predviđa niz novih rešenja u odnosu na društva sa ograničenom odgovornošću, koja su obavezna da izvrše uskladjivanja sa istim u gore pomenutim rokovima.

U nastavku sledi kratak pregled nekih od rešenja predvidjenih Zakonom;

Društva su u obavezi da usklade kapital sa zakonskim rešenjem koje predvidja da se isti izražava u dinarima. Ukoliko osnivači ne konvertuju kapital društva, Agencija za privredne registre Republike Srbije obavlja konvertovanje po službenoj dužnosti. Ukoliko se uplata novčanog uloga u društvo vrši u stranoj valuti, dinarska protivvrednost uloga obračunava se po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate uloga.

Osnivačkim aktom se može predvideti i obaveza plaćanja ugovorne kazne za slučaj neblagovremenog unošenja uloga ili neizvršenje ove obaveze, samo za slučaj kada su u pitanju nenovčani ulogi (član 48. st. 1. Zakona). Ako član društva propusti da izvrši svoju obavezu unošenja uloga, društvo može da ga pozove pisanim putem da izvrši tu obavezu u naknadnom roku od 30 dana od dana slanja poziva. Ovaj poziv se objavljuje na internet stranici registra privrednih subjekata. Ukoliko član propusti da i u naknadnom roku izvrši svoju obavezu, može biti isključen iz društva. Upozorenje da član može biti isključen iz društva u slučaju da ni u naknadnom roku ne izvrši obavezu, mora biti istaknuto u pozivu.

Još jednu od novina Zakona predstavlja sistem organa društva. Upravljanje društvom može biti jednodomno ili dvodomno. U slučaju jednodomnog upravljanja, organi društva su skupština i jedan ili više direktora. U slučaju dvodomnog upravljanja, organi društva su skupština, nadzorni odbor i jedan ili više direktora. Način upravljanja društvom se određuje osnivačkim aktom.

Ograničenja ovlašćenja zastupnika ne mogu se isticati prema trećim licima. Izuzetno, ograničenja ovlašćenja zastupnika u vidu obaveznog supotpisa mogu se isticati prema trećim licima, ako su registrovana.

Ako je reč o jednočlanom društvu, čiji je jedini član pravno lice, osnivačkim aktom se može odrediti organ tog člana društva koji u ime tog člana vrši funkciju skupštine, a u odsustvu takve odredbe smatra se da je to registrovani zastupnik tog člana.

Jednodomno upravljanje

Skupština - Sednicu skupštine može sazvati direktor, ako je upravljanje društvom jednodomno ili nadzorni odbor, ako je upravljanje društvom dvodomno, ali osnivačkim aktom može biti predviđeno da skupštinu može sazvati i član društva ili drugo lice. Sednica skupštine obavezno se saziva kada to u pisanom obliku zahtevaju članovi društva koji imaju ili zastupaju najmanje 20% glasova, ako osnivačkim aktom nije određeno da to pravo imaju i članovi koji zajedno imaju ili zastupaju manji procenat glasova.

Poziv za skupštinu naročito sadrži datum slanja poziva, vreme i mesto održavanja sednice, predlog dnevnog reda sa jasnom naznakom o kojim tačkama dnevnog reda se predlaže da skupština donese odluku i materijale za sednicu. Sednicama skupštine dužni su da prisustvuju direktori i članovi nadzornog odbora, ako je upravljanje dvodomno, ako ih blagovremeno pozove predsednik skupštine ili bilo ko od članova društva ili ako je tako određeno osnivačkim aktom. Nadležnost skupštine društva je slična nadležnosti po važećem zakonu.

Direktor - Društvo može imati jednog ili više direktora koji su zakonski zastupnici društva. Ako osnivačkim aktom ili odlukom skupštine nije određen broj direktora, društvo ima jednog direktora. Direktor se registruje. Direktora imenuje skupština, odnosno nadzorni odbor ako je upravljanje društvom dvodomno. Ako osnivačkim aktom ili odlukom skupštine nije određeno drugačije, smatra se da mandat direktora nije ograničen. Skupština odnosno nadzorni odbor, razrešava direktora, pri čemu nije dužna da navede razloge za razrešenje osim ako je to izričito predviđeno osnivačkim aktom ili odlukom skupštine. U društvu u kome je upravljanje jednodomno, direktori obavljaju sve poslove koji nisu u nadležnosti skupštine.

Dvodomno upravljanje

Ovaj oblik upravljanja društvom, pored skupštine, poznaje nadzorni odbor. Nadzorni odbor nadzire rad direktora. Predsednika i članove nadzornog odbora bira skupština, i ovi moraju biti registrovani. Pitanja iz nadležnosti nadzornog odbora ne mogu se preneti na direktore društva. Ako drugačije nije predviđeno osnivačkim aktom, nadzorni odbor je dužan da jednom godišnje podnese skupštini u pisanoj formi izveštaj o poslovanju društva i sprovedenom nadzoru nad radom direktora. Članovi nadzornog

odbora ne mogu biti izvršni direktori društva niti prokuristi društva. Nadzorni odbor mora imati neparan broj članova, najmanje tri.

Kao opšte rešenje, predviđeno je da je zakonski zastupnik društva u obavezi da nakon svake izmene osnivačkog akta sačini i potpiše prečišćeni tekst tog dokumenta. Izmene osnivačkog akta i prečišćeni tekstovi tog dokumenta, nakon svake izmene, registruje se pred APR.

Realno je očekivati da će u narednom periodu organi nadležni za sprovođenje i primenu novog Zakona doneti niz uputstava i smernica koje će društvima olakšati i pojednostaviti proceduru.

pripremila: Advokatska kancelarija KOSIC

Ul. Desanke Maksimovic br. 6

Beograd

kontakt telefoni +381 (0)11 3345-152, 3345-195

fax +381 (0)11 3242-286

e-mail:kosiclaw@eunet.rs